

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНІ
ЗАСАДИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський торгово-економічний інститут Київського
національного торгово-економічного університету
Мукачівський державний університет
Карпатський університет ім. Августина Волошина
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН
України»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Пряшівський університет в Пряшеві (Словаччина)
Вища школа м.Нірєдгаза (Угорщина)
Технічний університет м.Габрово (Болгарія)

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року

Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 квітня 2015 року / Ред. кол.: Лендел М.А. (гол. ред.) та ін. – Ужгород-Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», - 492 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання інвестиційно-інноваційного розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти інвестиційно-інноваційної діяльності на національному та регіональному рівнях, проблеми удосконалення системи управління виробництвом на інноваційній основі та розвитку підприємництва і сільських територій, використання інструментів менеджменту, маркетингу та фінансово-облікового забезпечення інвестиційно-інвестиційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Гаврилко П.П. – к.е.н., професор, **Черничко Т.В.** – д.е.н., професор,
Проскура В.Ф. – д.е.н., професор, **Пітюлич М.І.** – д.е.н., професор,
Химинець В.В. – д.е.н., професор, **Чучка І.М.** – к.е.н., доцент, **Лендел О.Д.**

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, 2015

© Мукачівський державний університет, 2015

**РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Богущька О.А. Формування інвестиційного капіталу підприємств на фондовому ринку	15
Брицький Р.М. Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах і проблеми зміцнення її економічної безпеки	17
Брітченко І.Г. Інноваційно-інвестиційні засади розвитку банківської системи України в умовах інтеграції до ЄС	19
Брітченко І.Г., Князевич А.О. Структурні ринку інновацій	21
Брітченко І.Г., Плисюк Т.Г. Шляхи активізації інвестиційно-інноваційної діяльності у агропромисловому комплексі	24
Бухун Ю.В. Аналіз розвитку високих технологій в розвинених країнах. Досвід для України	27
Вовк М.В., Франчук І.Б. Організаційно-економічний механізм формування та забезпечення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств	29
Гаврилко П.П., Колодійчук А.В. Стан та перспективи розвитку технополісу «П'ятихатки» як передової інноваційної структури України	31
Гегедош К.В. Міжнародний франчайзинг як один із засобів виходу українських підприємств із кризового стану	33
Деделюк К.Ю. Національне інвестиційне середовище: регіональний вимір	36
Жукова Л.М., Дем'янова К.А. Механізм реалізації інвестиційної політики держави в контексті модернізації національної економіки	38
Замрига А.В. Формування системи управління інноваційними процесами в аграрному секторі	40
Ігнатова О.А. Інвестування коштів у реструктуризацію неплатоспроможних банків	42
Коваленко О.В. Концептуальний підхід до побудови моделі інноваційного розвитку продовольчого комплексу	44
Козик І.М. Джерела фінансування та роль капітальних інвестицій в Україні	46
Краус Н.М. Формування «інноваційного коридору» в процесі інституціоналізації інноваційної економіки в рамках моделі «9і»	49
Кужельєв М.О., Брітченко І.Г., Стабіас С.М. Розвиток ринку	

створюватиме нові венчурні підприємства та великі компанії з високим науково-технічним рівнем.

Результативне застосування моделі “потрійної спіралі”, на нашу думку, можна розглядати як третій етап процесу інституціоналізації інноваційної економіки. На даному етапі потрібно формувати стійкий взаємозв’язок і ефективну взаємодію між бізнесом, урядом та інститутами інноваційного розвитку.

Четвертий етап можна розглядати як реалізацію моделі “конкурентоспроможність – інновації – продовжуваність” [2, с. 10]. В рамках даного підходу перспективним стає тісний взаємозв’язок всіх рівнів управління. На даному етапі держава, як і приватний сектор, активно інвестуватиме кошти в наукомісткі інноваційні проекти з високим ризиком та довгостроковим горизонтом планування.

На нашу думку, процес інституціоналізації інноваційної економіки повинен проходити в рамках ланцюгових зв’язків на зразок:

- “ідея – виробництво – ринок інновацій”;
- “влада – бізнес – соціум”;
- “знання – уміння – навички – творча особистість/інноватор”;
- “конкуренція – кооперація”;
- “наука – нова технологія – виробництво – збут інноваційного товару/послуги”;
- “добровільні фінансові вливання (наприклад, бізнес-ангелів) – урядове дофінансування територій інноваційного розвитку”;
- “неформальні звичаї, традиції – формальні норми, правила, закони”.

Перелік використаних джерел:

1. Кольванов В. Ю. Основные направления активизации инновационной деятельности при формировании инновационной экономики / В. Ю. Кольванов, М. Б. Магомедов, Г. С. Гамидов // *Инновации.* – № 4 (102). – 2007. – С. 51–54.

2. Файзуллин Р. Р. Современные задачи инновационного развития вуза / Р. Р. Файзуллин, З. Г. Шигапов, Л. В. Васильев, А. В. Бакаев // *Инновации.* – № 2 (172) – 2013. – С. 7–18.

УДК 336.761.3

М.О. КУЖЕЛЄВ

доктор економічних наук, професор кафедри фінансів,
Національний університет Державної податкової служби України, м. Ірпінь

І.Г. БРИТЧЕНКО

доктор економічних наук, професор кафедри фінансів
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Ужгород

С.М. СТАБІАС

аспірант,
Донецький національний університет, м. Запоріжжя

**РОЗВИТОК РИНКУ КОРПОРАТИВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В
УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Ефективне функціонування та розвиток українського ринку фінансових послуг, перш за все, залежить від наявності необхідної інфраструктури та діяльності професійних учасників. Особливої уваги потребує вивчення розвитку такого сегменту фінансового ринку як ринок корпоративних цінних паперів. Розвиток ринку корпоративних цінних паперів, як складової в економічній системі держави сприяє сталому макроекономічному зростанню, збільшенню інвестиційних надходжень до реального сектору економіки та модернізації на цій основі виробничих потужностей і, як результат, підвищенню добробуту населення шляхом використання альтернативних фінансових ресурсів та вкладення заощаджень в реальні інвестиції.

Однією з ключових проблем національного фондового ринку є «дефіцит» інструментів фінансування інвестиційних заходів [1]. Світова практика свідчить, що у подібній ситуації широкий розвиток отримує ринок корпоративних цінних паперів, а залучення фінансових ресурсів за допомогою корпоративних облігацій є другим за обсягом джерелом мобілізації грошових коштів на ринку цінних паперів [2].

Більшість дослідників аналізує розвиток фондового ринку в цілому, а розвитку саме ринку корпоративних цінних паперів в Україні приділяється дуже мало уваги, що й обумовлює актуальність дослідження.

Метою дослідження є аналіз розвитку ринку корпоративних цінних паперів в Україні в умовах трансформаційної економіки.

В Україні спостерігається дуже велика кількість організаторів торгівлі (10 станом на січень 2015 року). Проте надмірна кількість, призводить до децентралізації попиту та пропозиції на цінні папери, провокує процес маніпулювання цінами на ринку, призводить до встановлення різних правил укладення та виконання біржових договорів [3].

Частка ринку корпоративних цінних паперів у загальному обсязі торгів з 2011 року впала у 4,5 рази і 2014 року склала 9,6%. Частка ж біржового сегменту стрімко зросла у 2013 році, що пов’язано із запровадженням з 1 січня 2013 року акцизу на торгівлю цінними паперами поза біржею [4].

У структурі ринку корпоративних цінних паперів 90% і більше обсягу торгів проходять на чотирьох основних майданчиках. Особливістю є те, що

«лідер» за обсягами торгів постійно змінюється. У 2013 році більше 46% торгів корпоративними цінними паперами пройшли на ПФТС. З цього можна зробити висновок, що необхідність у інших майданчиках дуже низька, адже найбільш якісні інноваційні послуги, такі як огляди ринків, системи інтернет-трейдингу для індивідуальних інвесторів та актуальну інформацію про стан ринку, пропонують найбільші торговельні системи, наприклад початок подвійного лістингу на «Українській біржі».

Збільшення частки біржового ринку разом із концентрацією ринку корпоративних цінних паперів є позитивною тенденцією, адже інвесторам спронується доступ до інформації про ціноутворення, ринок стає більш справедливим, ефективним та прозорим, але частка позабіржового ринку залишається все ще високою та кількість організаторів торгівлі надмірною.

Аналіз основних показників, які визначають стан фондового ринку, показав, що сучасний ринок цінних паперів України характеризується обмеженістю ліквідності та різноманітності видів цінних паперів. Найбільшу частку торгів займають державні цінні папери (майже 90%), хоча у розвинених країнах співвідношення кардинально інше – лише 10% припадає на державні цінні папери.

Також, не дивлячись на те, що НКЦПФР проводить активну регуляторну діяльність на ринку цінних паперів, нагальними проблемами є нерозкриття, або несвочасне розкриття емітентами цінних паперів інформації на фондовому ринку, а також неотримання відкритими випусками облігацій підприємств рейтингової оцінки, яке є обов'язковим згідно із законодавством.

Підвищення ліквідності українського ринку корпоративних цінних паперів можливо за рахунок подвійного лістингу. З 2 лютого 2015 року на «Українській біржі» відбувся старт «подвійного лістингу». Першими емітентами, папери яких почали обертатися на біржі, стали «Миронівський хлібопродукт» та Ukrproduct Group Limited. При чому обсяги торгів акціями МХП з першого ж дня стали входити до 10 найбільших.

Перелік використаних джерел:

1. Кужелев М. А. Механизмы формирования и развития рынка ценных бумаг в Украине / М.А. Кужелев // Вісник Донецького університету (Серія В. Економіка і право). – Донецьк: ДонГУ, 1998. - № 2. – С. 22-29.

2. Кужелев М. О. Основні тенденції та перспективи розвитку ринку корпоративних облігацій в Україні / М. О. Кужелев, Д. Б. Юрова // Моделювання регіональної економіки. Збірник наукових праць. – Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2011. – № 2 (18). – С. 146-154.

3. Яцюк Г. В. Модернізація торговельної інфраструктури ринку цінних паперів / Г. В. Яцюк // Фінансова інфраструктура України: проблеми та напрями розвитку: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. – К.: Криниця, 2013 – С. 170 – 172.

4. Офіційний сайт НКЦПФР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/fund/analytics>.

Л.Л. ЛАЗЕБНИК

д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки підприємства
Національний університет державної податкової служби України, м. Ірпінь

**ООНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПРОМИСЛОВОСТІ:
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА НЕВИРШЕНІ ПРОБЛЕМИ**

Дослідження стану оновлення основних засобів промисловості є дуже важливим з позиції визначення кількісних та якісних характеристик виробничого процесу, вектору їх змін в теперішньому та майбутньому. Державна служба статистики України відносить до основних засобів матеріальні активи, які підприємства утримують з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року. До них належать земельні ділянки, будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини й обладнання, транспортні засоби, інструменти, багаторічні насадження, тварини, довгострокові біологічні активи рослинництва і тваринництва, що пов'язані із сільськогосподарською діяльністю тощо [1]. Вартість основних засобів у промисловості України представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Вартість основних засобів промисловості України у 2000-2013 рр., млн. грн.

Показник	Промисловість усього	в тому числі		
		добувна	переробна	виробництво та розподілення електроенергії, газу та води
2000	285328	55746	166094	63488
2001	311089	60130	174158	76801
2002	339259	62543	181394	95322
2003	362598	66974	191953	103671
2004	420080	74878	224367	120835
2005	456738	80012	245800	130096
2006	525222	87562	295046	142614
2007	660369	95006	366247	199116
2008	760194	109677	438872	211645
2009	970942	127723	614731	228488
2010	1101199	141164	705712	254323
2011	1116367	204255	644566	267546
2012	1603646	231128	677880	694638
2013	1749110	309757	599980	839373

Джерело: складено автором за даними [1]

Як видно із представлених даних, вартість основних засобів у промисловості за період 2000-2014 рр. зросла більш ніж у шість разів. Звичайно, будь-які середні дані за агрегованими показниками є досить приблизними. Не є виключенням і статистика щодо вартості основних засобів у промисловості. Більш точна картина розкривається, якщо

**«ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ»**

24-25 квітня 2015 року

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції

Редактор випуску: *Лендел Михайло Андрійович*
Відповідальні за випуск: *Чучка Іван Михайлович,*
Лендел Олег Дмитрович

Верстка: *Лендел Олег Дмитрович*

Оригінал-макет виготовлено в
Редакційно-видавничому відділі
Мукачівського державного університету
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
Телефон/факс (03131) 2-11-09
© Мукачівський державний університет, 2015

Здано в набір до друку 15.04.2015 р.
Формат 148/210. Папір офсетний. Друк на різнографі.
Гарнітура Times New Roman
Тираж 300 прим.

Адреса видавництва:
Видавництво «Карпатська Вежа»,
вул. Миру, 10, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600
тел.: (03131) 2-20-02

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру України суб'єктів
видавничої справи серія ЗТ № 10 від 20.03.2001 р.